

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ ΕΦΕΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Αριθμός: 24-239

ΔΙΑΤΑΞΗ

Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΕΦΕΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Αφού λάβαμε υπόψη την εμπροθέσμως και νομοτύπως ασκηθείσα, κατ' άρθρο 52 ΚΠΔ, υπ' αριθμ. .... /5-6-2024 προσφυγή του Χ., κατοίκου Αθηνών, κατά της υπ' αριθμ. ..../2024 διάταξης του Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών Αθηνών, με την οποία απερρίφθη εν μέρει, κατ' άρθρο 51 ΚΠΔ, η από 23-6-2023 και με ΑΒΜ Ε 2023/..... έγκλησή του κατά το μέρος που αφορούσε τον Ε., Δικηγόρο Αθηνών, εκθέτουμε τα ακόλουθα :

Είναι γνωστό ότι κατά την κίνηση της ποινικής δίωξης καθιερώνεται η αρχή της νομιμότητας (άρθρα 43 και 51 ΚΠΔ). Σύμφωνα με την αρχή αυτή, ο εισαγγελέας έχει υποχρέωση να προβεί στην ποινική δίωξη για την καταγγελλόμενη πράξη. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι κάθε φορά που ο εισαγγελέας λαμβάνει μία μήνυση, έγκληση ή αναφορά είναι πάντα υποχρεωμένος να ασκήσει ποινική δίωξη. Για να συμβεί τούτο, πρέπει να συντρέχουν όλα τα κατά νόμο στοιχεία του φερομένου ως τελεσθέντος εγκλήματος, να πληρούνται οι διαδικαστικές προϋποθέσεις και να πιθανολογείται επί πλέον και το ουσιαστικά βάσιμο της κατηγορίας.

Με πολλούς νόμους πριν τον νέο Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ο νομοθέτης επεδίωξε να καταστήσει δυσχερέστερη και εξαιρετικότερη τη δίωξη, τουλάχιστον για τα κακουργήματα και τα σοβαρότερα των πλημμελημάτων (βλ. τους νόμους 3160/2003, 3346/2005, 3904/2010 και 4055/2012, αναφορικά με τις τροποποιήσεις που επέφεραν στα άρθρα 43 και 47 του ΚΠΔ). Αλλά και ο νέος Κώδικας Ποινικής Δικονομίας διόλου δεν απομακρύνθηκε απ' αυτές τις ρυθμίσεις και απαίτησε μετά την διενεργούμενη προκαταρκτική εξέταση να προκύπτει θετικά ότι υπάρχουν όντως *επαρκείς ενδείξεις* για την άσκηση της ποινικής δίωξης. Τούτο έγινε, για να αποφεύγονται αφενός οι άσκοπες ποινικές διώξεις και η άδικη ταλαιπωρία των (ενδεχομένως αθώων) πολιτών από προπετείς μηνύσεις και αναφορές, αφετέρου

δε η άσκοπη απασχόληση των δικαστικών αρχών με τέτοιες καταγγελίες. Έτσι, εάν συντρέχουν μόνον απλές ενδείξεις, και όχι επαρκείς τοιαύτες, τότε υποχρεωτικά κατά νόμο η υπόθεση είτε αρχειοθετείται κατ' άρθρο 43 ΚΠΔ είτε εκδίδεται διάταξη απορριπτική της εγκλήσεως κατ' άρθρο 51 ΚΠΔ.

Περαιτέρω, παγίως γίνεται δεκτό ότι ο δικηγόρος δεν υπέχει ποινική ευθύνη για την παράθεση γεγονότων ή τη διατύπωση αξιολογικών κρίσεων του εντολέα του, με την σύνταξη αγωγών, εγκλήσεων κλπ., που συντάσσονται με εντολή του εντολέως του και βρίσκονται μέσα στα πλαίσια της εντολής αυτής (ΑΠ 912/1998, ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1568/1997 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1395/1996 ΠοινΧρ ΜΖ' 1418, *Ι. Ναζίρης*, Αρμενόπουλος 2020, 1058). Τούτο γίνεται δεκτό και όταν πρόκειται για λόγια του ιδίου του συνηγόρου και ασφαλώς ισχύει και στην περίπτωση υποβολής μήνυσης ή έγκλησης ή κατάθεσης αγωγής, προτάσεων ή σημειώματος, οπότε το περιεχόμενο αυτών των δικογράφων αποδίδεται πάντα στον εντολέα και όχι στον ίδιο τον συνήγορο (έτσι και *Ι. Ναζίρης*, όπ.π.). Τα ανωτέρω νομολογούμενα προκύπτουν και βάσει του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013), όπου στο μεν άρθρο 5 περ. δ' ορίζεται ότι ο δικηγόρος «δεσμεύεται από το περιεχόμενο της εντολής που αποδέχτηκε», στο άρθρο 3 παρ. 1 διαλαμβάνεται ότι εκείνο που προέχει στην εντολή που δίδει ο εντολέας προς τον δικηγόρο «είναι το στοιχείο της εμπιστοσύνης του εντολέα του προς αυτόν» και στο άρθρο 37 παρ. 1, εν τέλει, ορίζεται με σαφήνεια ότι ο δικηγόρος αποδεχόμενος την εντολή έχει υποχρέωση να ενεργεί κατά την εντολή.

Όταν ο συνήγορος, ενεργώντας καλόπιστα και μη γνωρίζοντας την αναλήθεια εκείνων που εκθέτει ενώπιον των αρμοδίων δικαστικών οργάνων, ενεργεί σε εκτέλεση νομίμου καθήκοντος (κατά την ΑΠ 912/1998, όπ.π.) έχει δεσμίαν αρμοδιότητα υλοποίησης της εντολής που έλαβε παρά του εντολέως του, και η όποια υποβολή στον Εισαγγελέα ή το Δικαστήριο της φερόμενης ως αναληθούς έγκλησης ή μηνυτήριας αναφοράς ή αγωγής κλπ δικογράφων, αποτελεί, τρόπον τινά, «*υπηρεσιακή ενέργεια*» και υποχρέωση, χωρίς να έχει τούτος τον υπερχειλή εκείνον δόλο που απαιτείται τόσο για το αδίκημα της ψευδούς καταμήνυσης, όσο και για τα αδικήματα της εξύβρισης και της συκοφαντικής δυσφήμισης. Διότι ο συνήγορος δεν ενεργεί εν προκειμένω «*ιδίω ονόματι*», αλλά ως δικηγόρος προς προστασία των συμφερόντων και υλοποίησης των επιθυμιών και υποδείξεων του εντολέως του (βλ. επ' αυτών ΣυμβΕΦΑΘ 29/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ & ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ) και

έχει σαφή υποχρέωση να υπερασπιστεί ενώπιον των δικαστηρίων τον εντολέα του, έστω κι αν γίνεται οξύς ή υπερβολικός στις εκφράσεις του (ΑΠ 1568/1997, όπ.π.). Μόνο στην περίπτωση που ο δικηγόρος έχει προσωπική εμπλοκή με την υπόθεση, και πείθει λ.χ. άλλον να τελέσει άδικες πράξεις, τότε μόνον θεμελιώνεται ευθύνη του ως ηθικού αυτουργού (βλ. ΑΠ 241/2015 ΝΟΜΟΣ)

Στην προκειμένη περίπτωση, ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Αθηνών, με την προσβαλλόμενη διάταξή του, απέρριψε την έγκληση του προσφεύγοντος-εγκαλούντος μόνο ως προς τον 4^ο των εγκαλουμένων, Ε., Δικηγόρο Αθηνών, ως ουσιαστικά αβάσιμη, για το λόγο ότι δεν προέκυπταν, κατά την κρίση του, επαρκείς ενδείξεις για να κινηθεί η ποινική δίωξη και εναντίον αυτού, αφού εναντίον των 1^{ης}, 2^{ου} και 3^{ης} των εγκαλουμένων άσκησε την δέουσα ποινική δίωξη και παρέπεμψε αυτούς, δι' απευθείας κλήσεως, στο ακροατήριο του αρμοδίου δικαστηρίου, για να δικαστούν για το αδίκημα της συκοφαντικής δυσφήμισης από κοινού και κατά μόνας κατ' εξακολούθηση (βλ. το εναντίον τους από 26-3-2024 κλητήριο θέσπισμα). Ο προσφεύγων-εγκαλών, με την κρινόμενη προσφυγή του, παραπονείται ότι ο εκδόσας την προσβαλλόμενη διάταξη εισαγγελέας δεν εκτίμησε ορθά τα πραγματικά περιστατικά που αναφέρει στην έγκλησή του και ζητά να ασκηθεί ποινική δίωξη για τα αδικήματα της εξύβρισης και της συκοφαντικής δυσφήμισης και εναντίον του 4^{ου} των εγκαλουμένων, ως άνω δικηγόρου.

Όμως, όπως ορθά έκρινε και η προσβαλλόμενη διάταξη του Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών, δεν προκύπτουν, από τα εισφερθέντα αποδεικτικά μέσα, επαρκείς ενδείξεις για τέλεση υπό του 4^{ου} των εγκαλουμένων δικηγόρου των ανωτέρω αδικημάτων, αφού αυτός, όπως εκτέθηκε στη μείζονα σκέψη, λαμβάνοντας παρά των εντολών του εντολή για κατάθεση σημειωμάτων μετά την εκδίκαση των αναφερομένων στην έγκληση και στην προσβαλλόμενη διάταξη αιτήσεων (διαδικασία Ασφαλιστικών Μέτρων) ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, έπραξε κατά την εντολή τους και η τοιαύτη ενέργειά του αποτελεί εκτέλεση νομίμου καθήκοντος και, τρόπον τινά, «*υπηρεσιακή ενέργεια*» και υποχρέωση, χωρίς να έχει τούτος τον υπερχειλή εκείνον δόλο που απαιτείται τόσο για το αδίκημα της εξύβρισης, όσο και για το αδίκημα της συκοφαντικής δυσφήμισης. Διότι ο εγκαλούμενος πληρεξούσιος δικηγόρος δεν ενεργούσε εν προκειμένω «*ιδίω ονόματι*», αλλά ως δικηγόρος προς προστασία των συμφερόντων

και υλοποίησης των επιθυμιών και υποδείξεων των εντολέων του, τους οποίους έχει υποχρέωση να υπερασπιστεί. Ακόμη, δεν στοιχείται σε οποιαδήποτε διάταξη κείμενου νόμου, να εγκαλείται και να ζητείται η παραπομπή σε δίκη του παριστάμενου ενώπιον πολιτικού δικαστηρίου, δικάζοντας κατά την διαδικασία των Ασφαλιστικών Μέτρων, πληρεξουσίου δικηγόρου τινός των διαδίκων, για όσα προφορικά ενώπιον του ακροατηρίου κατέθεσε ο εντολέας του διάδικος.

Με βάση τις σκέψεις αυτές, πράγματι δεν προκύπτει η εκ μέρους του 4^{ου} των εγκαλουμένων δικηγόρου τέλεση των αποδιδόμενων σε αυτόν αδικημάτων, και συνεπώς ορθά με την προσβαλλόμενη διάταξη απορρίφθηκε ως προς αυτόν η έγκληση του προσφεύγοντος-εγκαλούντος, αφού κατά την κρίση της, και η κρίση αυτή είναι ορθή, δεν είχαν προκύψει επαρκείς ενδείξεις για άσκηση ποινικής δίωξης κατά του 4^{ου} των εγκαλουμένων δικηγόρου. Τέλος, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, οι δικονομικές αρχές (η «*αρχή της αναλογικότητας*» και η «*αρχή του προσήκοντος βαθμού υπονομίας ή δύναμης των ενδείξεων*») επιτάσσουν και ορίζουν, ότι όσο βαρύτερη είναι η καταγγελλόμενη πράξη τόσο εντονότερος πρέπει να είναι ο βαθμός υπονομίας, δηλαδή δύναμης των ενδείξεων για την τέλεση του εξεταζομένου εγκλήματος και απαιτείται η μέγιστη (δικονομική) επιμέλεια και προσοχή για την διακρίβωση της συνδρομής του προσήκοντος βαθμού ενδείξεων περί την άσκηση της ποινικής δίωξης (βλ. *N. Ανδρουλάκη*, Θεμελιώδεις έννοιες της ποινικής δίκης, 5^η έκδ., Αθήνα 2020, σελ. 39, ΔιατΕισΕφΑθ 130/2016, ΠοινΧρ ΞΗ' 167) και εν προκειμένω ο βαθμός ενδείξεων, ως προς τον εγκαλούμενο δικηγόρο, είναι ιδιαίτερα ασθενής έως μηδενικός, κατά τρόπο που να μην ενδεικνύεται διόλου η βασιμότητα της καταγγελίας, δηλαδή της έγκλησης ως προς τον 4^ο των εγκαλουμένων, και ότι είναι επιβεβλημένη περαιτέρω η δικαστική αυτής εκτίμηση και διερεύνηση.

Συνεπώς, προκύπτει ότι ορθά έκρινε η προσβαλλόμενη διάταξη, ότι δεν προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις για να κινηθεί ποινική δίωξη κατά του 4^{ου} των εγκαλουμένων Ε., Δικηγόρου Αθηνών και πρέπει η υπό κρίση προσφυγή να απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμη.

Δεχόμαστε τυπικά και απορρίπτουμε στην ουσία την υπ' αριθμ. ..../5-6-2024 προσφυγή του Χ., κατοίκου Αθηνών, κατά της υπ' αριθμ...../2024 διάταξης του Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών Αθηνών.

Αθήνα, 18 Νοεμβρίου 2024

Ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών

Ουρανία Γ. Σταθέα

Εισαγγελέας Εφετών